

Taxa postala
plátitá in nuro
No. 24716,9

Szerkesztés
és kiadás

10. Telefon:
Havonta 110.
Évre 600, egy
földre: Hav
félévre 12.
Hirdetések dí
„UJ KELET”
banati zsidósá
ja, Cikkünk t
forrás megjelöl

...pilap
...csak a
...guk meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő. Redactor responsabil-Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc. Administrator delegat si girant responsabil-Felelős igazgató: Schwartz Endre. Proprietar-Tulajdonos: Fraternitas S. A. R. de Editura. Registrul publicat. (Anunilor periodice No. 43. Dos. 889-1938. Tribunalul Cluj, Sectia III.)

Szerda, junius 15.
1938-5698. Szíván 16.
XXI. évt., 130. szám.

Spinoza és a náci

1925-ben a heidelbergi egyetem megbízásából új és teljes kiadásban jelentette meg Spinoza összes műveit. Híres, monumentális kiadás volt. El is fogott. A második kiadást azonban betiltotta a hitlerista kormány.

— Akkor külföldön fog megjelenni! — szöft a kiadó.

— Annál jobb! Legalább megszabadulunk ettől a portugál zsidótól! — felelte a kormány.

A „Völkischer Beobachter“ most újból előfráncigálja a Spinoza-kérdést és a „portugál zsidó“ műveinek teljes kiirtását követeli. Ugy látszik még sem szabadul oly könnyen a „portugál zsidótól“ a német szellem élet.

Nem csoda.

Azok, akiknek minden bizonnyal nagyobb részük volt a német szellemi kultúra nagygyatételében, mint a „Völkischer Beobachter“-nek, tulságosan ragaszkodtak ehhez a zsidóhoz, akinek olyan emléket állítottak, amit a náci-rezsim sem tud kipusztítani.

„Nincs más filozófia, mint Spinoza filozófiája!“ — hirdeti Lessing.

„Szenvédelmes tanítványa és rendületlen híve vagyok“ — jelenti ki Goethe.

„Ha Platónról, Pascalról, Spinozáról és Goetheről beszélnek, tudom, hogy vértük bennem csorgozik“ — vágja oda Nietzsche a mai fajnémeteknek.

1673-ban Spinozát meghívta a heidelbergi egyetem. A portugál zsidó elutasította a német meghívást. 1938-ban átok hull műveinek híres heidelbergi kiadására. Micsoda haladás!

Cui prodest?

A cseh-német konfliktus békés utra terelésével meggyogodni látszó nemzetközi légkört rendkívül mértékben felkavarták az „ismeretlen“ hovatarozású repülőgépek bombatámadásai francia terület ellen.

A jobboldali sajtóügynökségek promt módon és igen ügyesen tállalták fel a világnak az átlátszó mesét: köztársasági gépek bombázták Franciaországot, hogy eképpen csikarják ki Franciaország fegyveres beavatkozását — a köztársaság mellett. Még pedig oly módon, hogy a támadás ódiumát a felkelők repülőire hárítják.

Franco tábornok barátai eképpen védekeztek már eleve egy vád ellen. És elfelejtették, hogy ez a védekezés már egymagában is elegendő ahhoz, hogy reájuk irányítsa a gyanu reflektorát.

De nemcsak pszichológiai: komoly ténybeli megfontolások is tanuskodnak Franco bünnossége mellett.

Hadd lássuk a tényeket:

Az első incidens május 26-án történt. Ejjel félegy óraker repülőgép bombázta a cerberei francia vasutállomást. Tizenöt bombát dobott le. Két személy megsérült, két ház összeomlott. A szilánkok megrongálták az állomáson vesztéglő személyvonat kocsiját. A hatóságok a vasuti alagut alá menekítették a lakosságát, amely Franciaországot Port-Bou francia várossal köti össze.

Junius 5-én kilenc repülőgép jelenik meg a keleti Pireneusok fölött, harci formációkban két órán át repülnek Aires tartomány területén, végül Aix-les-Thèmes és Orgeix falu között tíz bombát dobnak le. Az első bombák a transpireneusi vasutvonalra esnek és azt egy szakaszon megrongálják. A második sorozat egy nagy villamosüzem mellett esik le, amelynek magasfeszültségű vonala látja el a transpireneusi vasutat és Toulouse városát.

A harmadik incidens: junius 6-án bombavetőgépek jelennek meg Spanyolország fölél, de a légharító útegek tüzelésére visszavonulnak.

Az első támadás éjjelkor történt. A vizsgálatnak mégis sikerült megállapítania, hogy a cerberei állomást bombázó gép egy Dornier német hidroplán volt, a ledobott bombák olasz gyártmányok és a gép Malorca szigete felől jött, amelyet spanyol felkelők birtokolnak.

A második és harmadik támadásnál nem sikerült a gépek típusát megállapítani. Annyi mindenesetre nyilvánvaló volt, hogy a támadás előre kidolgozott, alaposan tanulmányozott terv szerint történt.

Csak ősszel lesz döntés a szudetanémet követelések ügyében?

E héten Henleinnek is megkezdte tárgyalásait a csehszlovák kormány. Lezajlott a csehszlovákiai községi választások második része is. Csütörtökön minisztertanács dönt a szudetanémet javaslatok további sorsáról

Egyes prágai lapok szerint lehetetlen a megegyezés a szudetanémetek és a cseh kormány között

Prága, junius 14. Tegnap zajlott le Csehszlovákia területén a községi választások második menete, mely ezuttal is a demokratikus és baloldali pártok fölénys győzelmét biztosította. Amint az előre látható volt, a kisebbségi pártok szintén nagy előretörést könyvelhetnek el a maguk javára. Ez az előretörés szoros összefüggésben van a szudetanémet-kérdés kiélezttségével, a készülő kisebbségi alkotmánnyal, amely a kisebbségi örendelkezési jog biztosítását teszi lehetővé a köztársaság területén élő összes nemzetiségek számára. Mint a csehszlovák távirati iroda jelenti, a községi választások során összesen 8291 községben voltak választások. Négyezerháromszázkilencvennyolc községben a szavazás egy listára történt és így ott nem is alakult ki küzdelem. Ezekben a helységekben az eredmények így oszlanak meg: 3235 cseh és szlovák, 160 magyar, 103 német jelölt 3829 községben 2560 cseh és szlovák, 891 német, 373 magyar és 5 lengyel jutott mandátumhoz. Azokban a községekben, ahol a lakosság túlyomó része valamely kisebbséghez tartozik, a kisebbségi pártok mindenütt fölénys győzelmet arattak. Pozsonyban az

„autonomista szlovák párt“, valamint Hlinka pártja, továbbá Henlein és a Magyar Párt 24 mandátumot szerzett a kormány 19 mandátumával szemben. A kommunistáknak 3, a Zsidó Pártnak 2 hely jutott. Komáromban a magyarok az eddigi 14 helyett 25, Rozsnyón az eddigi 21 helyett 36 mandátumot kaptak. A felvidéken Hlinka pártja erősen előretört, míg a német helyeken Henlein aratott nagy győzelmet.

A községi választások nagyjában simán zajlottak le s csak itt-ott akadnak kisebb incidensek.

Bár a német sajtó és a német rádió-leadóállomások ezeket az incidenseket igyekeznek felfújni, a valóságban a feszültség minden vonalon engedett.

A választások alatt a kormány állandó készlettségben volt és Hodosa miniszterelnök, valamint Cerny belügyminiszter minden beérkezett panaszra azonnal megnyugtató rendeletekkel intézkedtek.

Pozsonyi jelentés szerint az ott megjelenő „Uj Hírek“ című magyar lapot a választásokkal kapcsolatban írt cikke miatt elkobozták.

Csütörtökön új tárgyalások kezdődnek a kisebbségekkel

Prágai jelentés szerint a Henleinekkel megkezdett tárgyalásokat a kormány tovább folytatja. Csütörtökön a kormány és a párt megbízottjai között újabb tárgyalások kezdődnek, amelyet minisztertanács követ. Valószínűnek tartják, hogy a minisztertanácson döntést hoznak ebben a nagyfontosságú és Európa sorsára is kiható kérdésben.

Hogy a csehszlovák kormány nemcsak a szudetanémetekkel, hanem a többi kisebbségekkel is komolyan keresi a békés

megegyezés lehetőségét, annak kétségtelen bizonyítékát szolgáltatja az a prágai híradás, mely szerint

a kormány meghívta a magyar és a lengyel kisebbség vezetőit is egy Prágában megtartandó előzetes értekezletre.

A Magyar Párt részéről Jaross és Szüllő, a lengyelek részéről Wolff képviselő vesznek részt a tárgyalásokon.

(Folytatása a 8. oldalon)

Most pedig lássuk a tanubizonyosságokat és gyanupereket.

A köztársaságiaknak nincs német repülőgépjük. Már pedig Cerberet egy Dornier bombázta, amelyre a port-boui légharító ágyuk is ráüzelték. Port-Bou Cerbere közelében levő, a köztársaságiakhoz tartozó spanyol város.

A köztársaságiaknak nincs olasz munió-juk. A ledobott bombák azonban beszédes bizonyítékai annak, hogy olasz gyárból kerültek ki.

A köztársasági Spanyolországot egyetlen vasutvonal köti össze Franciaországgal. Ez a vonal Cerberen megy keresztül, itt kezdődik a transpireneusi alagút. Ez a vonal életbe vágóan fontos a barcelonai kormány számára. Ezen érkezik Katalóniába az élelmet szállító vonatok. A vonal elvágása éhínséget jelentene Barcelona számára. És Cerbere állomását, az utolsó francia állomást a határ előtt, a trans-

pireneusi alagut bejratánál mégis „ismeretlen“ hidroplán bombázta...

Junius 5-én a kilenc gép látogatása két célt látszott követni: a villamosüzemet, amely áramot szállítana Katalóniának, ha ezt elvágták a trempi villamosközponttól — és a transpireneusi vasutvonalat.

Franco tábornoknak a jelek szerint komoly érdekei fűződtek ehhez a légi támadásokhoz. Annál nehezebb volna megérteni, miért akarták a köztársaságiak elvágni maguk mögött az élelmezés és villamosárammal való ellátás lehetőségét.

A jobboldali sajtóügynökségek még mindig igyekeznek ügyes, de áttetsző mesékkel operálni. A francia kormány és a francia közvélemény számára azonban a három légi támadás nem rejt többé titkokat. Az is bizonyos, hogy a foganatosított intézkedések után újabb ismeretlen repülőgépek nem fogják többé kockáztatni inkognitójukat francia területek fölött.

VILÁG TUKER

Svájc a külpolitika sodrában

Néhány hét óta Svájc ugyszólván Európá kedvence lett. Alig mulik el nap, hogy Európa valamelyik állama akár hivatalosan, akár félhivatalosan ne emelne ki a svájci alkotmány kiválóságát és a svájci kormány kitünő magatartását a külpolitikában. Daladier csak nemrég mondotta, hogy Svájc meghatóan idillikus szigete a békének, az angolok pedig nagy elismeréssel jelentették ki, hogy Svájc a demokráciának hatalmas védőbástyája és maga Németország külügyi hivatala, a Frankfurter Zeitung vezércikkirójával azt iratja Svájcra, hogy ez az ország európai szükségesség.

Svájcban ezeket az udvariasságokat elégtétellel veszik tudomásul, anélkül természetesen, hogy eltitkolják a dicsegetek hátmögötti gondolatait. Mint az iskolában, ahol a tanítók azért tintetik ki a jó növendékeket, hogy az osztályt jobb magaviseletre serkentésük, egy svájci államszövetség címére intézett udvariasságok és baráti megnyilatkozások ezutna nem egyebek, mint figyelmeztetések a világ többi államai felé, hogy vegyenek példát Svájcra. Ha a svájci közéletben nem élne az az ősi józan realitás, amely egyuttal a legértékesebb és leghasznosabb jellemvonása is, akkor ezt az országot e hízlegésekkel könnyen meg lehetne szédíteni. Svájcban azonban nagyon tárgyilagos a gondolkodása és ez szerencsére megmenti őt attól, hogy ne lássa a világ jóindulata mögött a napi életet a maga nehéz küzdelmeivel és szükségével.

Svájc, amióta Ausztriát leigázták és amióta Csehszlovákia ellen megindult a fasiszta államok izgatása, valósággal fel van zaklatva. Ez a zaklatottság pedig a sajtóban fejeződik ki leghatásosabban. És minthogy Svájc művelt népének ugyszólván minden tagja újságot olvas, ez a zaklatottság és idegesség bejutott a legmeszebb s legkisebb alpesi faluba is. Mindenki úgy érzi Svájcban, hogy nagy eseményekre kell felkészülnie, mert a nép lét és nemléti problémájával került szembe.

A kivülről csodálatosnak tarthatja, hogy ez a készenlét, amely szívófl fakadt és amely végtetesen komoly cselekvésre van beállítva, gyaránt érinti a Svájcban egymás mellett élő összes népeket. A négy nemzet föltétel nélküli elhatározottsággal akar harcolni szabadságáért, bármilyen oldalról jöjjön is a támadás. És ez döntő tényezője a svájci alkotmányos és társadalmi életnek. Ebben a kicsiny országban a nemzetiségi probléma úgy van megoldva, mint sehol a világon. Vannak országok, ahol a nemzetiség kérdése valósággal gyujtóanyag, amely állandó torzalkodások, vetélkedések és bizalmatlanságok forrása. Itt azonban nincs nemzetiség, amelynek érdeke lenne a másik fölé kerekedni. A külön kulturák istápolása teljesen önállóan magától és belülről jött és soha nem kellett ebben a tekintetben igénybe venni a hatóságok segítségét. A demokratikus örendelkezési jog a svájci kantonokban a kisebbségek számára is teljes és maradék nélküli önálló életet biztosít. Bernben s a francia Freiburgban a német kisebbség úgy él, ahogy azt hagyományai és természete kialakította. Sokszor kigunyolják a szövetségi gondolatot, azt mondják, — Kantónli-szellem uralkodik, amely középkori maradék, sőt csökövénye ennek a különös, kicsiny országnak. De most bizonyult be, a kritikus időkben,

ek

PRÁKTIKUSABB!

...ideig tart, mint bármely...
...Tartsa szem előtt: fél...
...ez kéfére lenne elegendő...
...asztalatok alapján készített...
...amely behatol a fogak...
...svoltja a csuf sárge feltoiat...
...telmaradékokat. A fogab...
...szájbaktériumokat biztosan...
...álata után grimmel fogja...
...szorú és ragyogó fogsort...
...hust lapni.

KOLYDOS
Antiszeptikus
FOGKRÉMET

Arizsi követe a külügy-miniszternél

Bonnet francia külügyminiszternél fogadta Cerber román követet, valamint görög követeket.

Ólota nagy merikában

A romániai királyi táviratot kapta a Clubtól: „Papana kassanfranciskói nemzetahol művészi és brakorlataival csodálatos

adsereg fő-Budapestben

Keitel Vilmos, a német hadvezér, junius 14-én...

merénylet petróleum-ben

A Donec medence területén tették dinamitrobra, amelyen Nassint társával együtt az májában akart leszállapobbanás szinte atomnégy embert. A GPU elvették a petróleum-sikerült elfogni. Le-Dávidot, az ukrainai zsal vádolnak, hogy titette elég kelismen-

ebbi száma a hétfő szerdán reggel a ren-

és Lepkiadás E...
Baron L. Fog...
15-60.

PRIMAT

Nemcsak a C.F.R. engedélyez a LUNA BUCUREȘTI LOR

látogatóinak 50 és 75% kedvezményt

GALERIES LAFAYETTE

minden árral versenyez, bármely választékon teljesít és felülmúl minden minőséget.

hogy ez a federalisztikus kiépítettség milyen kitűnő bástya a külső befolyás ellen.

Amióta Ausztriát bekebelezték Németországba, azóta a svájci németek, akik évszázadok óta arra nevelkedtek, hogy saját maguk szabályozzák ügyeiket, még feltételekben, mint valaha ügyeltek arra, hogy sajátosságaikat, jogait és szabadságukat megőrizzék. Nincsen kizárva, hogy ez a mai kiélezett beállítottság, a legközelebbi népszavazás alkalmával nem is kívánatos módon fog megnyilatkozni. A szövetségi büntető törvénykönyv, amelyet eddig minden tárgyi ellenvetés nélkül nagyon megfelelően tartottak és amely a kantonok ellentétes törvényhozását egy nevezőre akarná hozni, valószínűleg el fog bukni. Széles rétegei a svájci lakosságnak ugyanis sokkal fontosabbnak találják a mai időkben, hogy a nép mondjon le a legki-tűnőbb büntető törvénykönyvről is, de megakarják tartani federalisztikus önállósá-gát. Emlékezzünk csak az év elejére, amikor a svájci nép a legélesebben és leg-határozottabban tiltakozott a szabadkő-művesség eltávolítása ellen. Nem azért, mint-ha különös szinpatiaikkal viseltetnének Svájcban a szabadkőművesek iránt, hanem mert a svájciak a demokrata instituciók-hoz nem engednek hozzányulni.

Kihangsúlyozni a svájci sajátosságokat, ez a kantonok országában valahogy úgy hat, mint egy szellemi honvédelem. És ez szükségképpen odavezet, hogy a svájciak lakó népek még jobban egymáshoz kapcsolód-nak. Ujabbban, amikor be akarták vezet-ni a negyedik országos nyelvet a rétó-románt, ezt sokan azzal kifogásolták, hogy nincs semmi gyakorlati jelentősége. De még sem akarták a negyvenzer ladinó-ban azt az érzést kelteni, mintha őket másodrendű polgároknak tekintenék. In-nen van, hogy ma még jobban, mint vala-ha, követelik ennek a nép-elemnek az ön-állóságát.

A német Svájcban az irodalmi nyelv lassan visszaszorul a kizárólagossági hely-zetéből és az idiomák birodalma van kelet-kezében. Az eddigi jelek szerint ez hatal-mas lendületnek is néz elébe. Rövid idő-óta már a szövetségtanács tagjai hivata-los alkalmakkor sem beszélnek irodalmi németet, hanem az ő tájszólásukat. Leg-félreismertetlenebb jele ez annak, hogy Svájc sokkal tudatosabban dokumentálja a függetlenségét más kultur-közösségektől, mint más országok népei. Jól tudja a sváj-ci nép, miért teszi ezt. A német propa-ganda újabb időben már az iskolákban is azt tanítja, hogy Svájc német terület és Németország legmagasabb hegye a Finster-rahorn, amely tudvalevőleg a kicsiny Svájc közepétáján fekszik.

Ha tehát ma Svájcot úgy állítják oda a többi államok, mint példás növéndéket, akkor még mindig elfelejtettek egy igen lényeges dolgot: az évszázados fejlődést, amire szükség volt, hogy egy nép ilyen érettséget érjen el. Egyet azonban nem lehet tagadni, hogy sehol a világon nem élnek olyan békében és kölcsönös nagyra-becsülésben különböző nemzetiségek, mint Svájcban. És mi az, ami ezt lehetővé tet-te? Egyedül és kizárólag a demokrácia, amely le van fektetve a kicsiny ország al-kotmányában, már abból az időből, ami-kor körülötte még a feudáliszmus irányít-totta a népek sorsát.

Löwe Béla vezérigazgató halála

Megrendítő gyászszert tartja Alba-Iulia zsidóságát napok óta hatása alatt: Löwe Béla, a Kereskedelmi Bank igazgatójának hirtelen halála.

Löwe Béla neve jólismert volt Transzil-vánia szerte, mert ott lehetett őt látni mindenütt, ahol komoly zsidó megmozdu-lások történtek; ugyanúgy ott volt a Zsi-dó Nemzeti Szövetség alapításánál s an-nak legelső konferenciáin, mint a Zsidó-kórház alapításánál. De természetesen leg-inkább Alba-Iulia zsidósága lehetett tanu-ja egy igaz zsidó ember áldásos tevékeny-ségének s ez a tevékenység rendkívül sok oldalú volt, mert épp úgy részt kért a cionista ügyekből, mint a hitközség munká-jából, vagy éppen a helybeli karitatív egyesületek segélyakcióiból.

Halálával a cionista helyicsoport első elnökét, majd díszelnökét, az iskolaszék elnökét, a Melbisch Arumim, ez a kitűnő-en szervezett helyi intézmény, évek óta működő kitűnő elnökét veszítette el.

Löwe Béla ezelőtt mintegy két évvel kezdett el betegeskedni, de ezt csak leg-közelebbi környezete tudta, mert az állan-dó munkához szokott ember nem volt haj-landó megfeszített munkáját csökkenteni és elejét venni a betegség elhatalmasodá-sának. Azok, akik jól ismerték, azonban észrevették utóbbi időben, hogy az egyé-bént életvidám, terveket szövögető ember csendesebb lett és bizonyos pesszimizmus ömlött el lényén, mely azelőtt teljesen ide-gen volt egyéniségétől. A hirtelen bekö-vetkezett katasztrófa azonban még legkö-zelebbi környezetét is teljesen váratlanul érte, nem beszélve a város lakosságáról, mely ezuttal oly hatalmas és általános részvételt fogadta a lesújtó hírt, amely Alba-Iulia történetében páriát ritkítja.

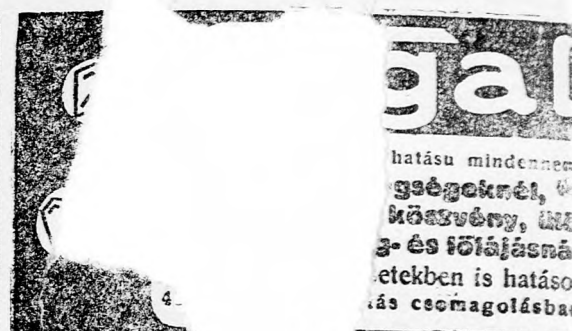
A hatalmas arányu temetésen a zsidó lakosság nagy tömegei mellett ott lehe-tett látni a vezető román körök legelőke-lőbb reprezentánsait, élükön a polgármes-terrel, dr. Vasiliu-val és a Keresk. és Iparkamara kiküldöttjével, Cornel Henegariu-val. De ott voltak a magyar és szász lakosság részéről is azok, akik az elhunyt életében ismerték és becsülték. A gyászszobában dr. Kirausz Mór főrabbi megrázó szavai után a hitközség és a ba-rátok részéről Glück Fülöp, a hitközség alelnöke beszélt zokogása fuló hangon, utána pedig C. Henegariu a Keresk. Ka-mara részéről bucsuztatta a város nagy halottját. A sir szélén Ernster Géza, a hitközség tisztségviselői nevében mondott utolsó Istenhozzádot...

Lehetetlen feladat Löwe Béla egyéniségét pár sorban megközelítő hűséggel vá-zolni s nagyon nehéz számot adni arról a sokoldalú tevékenységről, amely őt a bank élén, mint kitűnő gazdasági szakembert, a zsidó intézmények körében pedig, mint a zsidó tradíciók s a korszerű zsidó eszmék szerencsés egyesítőjét jellemezték. Elképzelhetetlen nélküle a zsidó élet Alba-

Iulia és elképzelhetetlen, hogy a zsidó kérdéseket felőlelő bármely tanácskozáson ezután hiányozni fog az ő szelleme.

Legendás családi életéről meg lehetne rajzolni a zsidó család ideális belső életét. Felesége és három gyermeke mellől, a családi házból csak akkor lépett ki, ha a bankba, vagy valamely zsidó megmozdu-lás színhelyére kellett sietnie.

De ime, tragikus hirtelenséggel, a férfikor deien, 45 éves korában, olyan utra kellett mennie, ahonnan nincs visszatérés

az otthon meghitt körébe és a családnak a barátok és tisztviselők hatalmas sere-gének a feladata, hogy példát merítsenek életéből, mely az igazi zsidó férfi és csa-ládapá élete volt.

Halifax angol külügyminiszter intervenciója a volt jeruzsálemi mufti sziriai tevékenysége ügyében

Madagaszkárba száműzik a muftit? Ujabb zsidó áldozatok és heves ütközések a terrorista fronton

London, június 14. A Daily Telegraph diplomáciai tudósítója a lap legutóbbi számában azt a feltűnést keltő értesülését közli, hogy lord Halifax angol külügymi-niszter jegyzéket intézett Bonnet francia külügyminiszterhez, amelyben felhívja au-nak figyelmét a volt jeruzsálemi mufti sziriai politikai ténykedéseire. Halifax rá-mutat arra, hogy a Beyrut mellett tartó-zkodó mufti olyan propagandát fejt ki, amely alkalmas arra, hogy megzavarja az egész középkeleti politikai helyzetet. A Daily Telegraph kifejti továbbá, hogy Franciaország azért volt eddig oly tartó-zkodó, a muftival szemben, mert nem akarta elmergesíteni a sziriai arab nacionalis-tákkal való viszonyát. Miután a sziriai mandátum megszűnt már egy évvel ezelőtt francia politikai körök azon vannak, hogy Szíriában megőrizzék a barátságos han-gulatot Franciaország iránt.

Palesztinai lapok azt a hírt közlik, hogy a Szíriában tartózkodó muftit Ma-dagaszkárba fogják száműzni, mert meg-szegték azon becsületbeli ígéretét, hogy tartózkodni fog minden politikai tényke-déstől és különösen Anglia és a Palesztina mandátum ellen irányuló propagandától. Sziriai hivatalos körökben cáfolják a pa-lesztinai lapoknak ezen híradását.

Jeruzsálem, június 14. Az arab terror-nak újabb két halálát áldozata van. A terroristák Bassa arab falu közelében po-kolgépet helyeztek el az országútra, mely levegőbe röpitett egy teherautót, amelyen chanitai zsidó munkások és segédrend-őrök ültek. Két zsidó segédrendőr, névsze-rint a 18 éves Jair Pasier és a 22 éves Arie Luskín életüket veszítették, egy har-madik zsidó segédrendőr, Arje Atkinson könnyebben megsebesült.

Pardezs Channa zsidó kolónia közelében is megtámadtak a terroristák egy zsidó telepet, Jehuda Roznovszkit, aki súlyosan megsebesült.

Zichron Jákob közelében heves ütközet folyt le a rendőrség és egy arab banda kö-zött. Az arabok három halottat, nagy-mennyiségű fegyvert és muníciót hagytak a harcmezőn.

Bajit Vegan emek-jezreeli zsidó kolónia buzaföldjeit felgyújtották a terroristák és orvul lövöldöztek a kolonistákra és segéd-

rendőrökre, akik hozzáálltak a tűz eloltá-sához.

Rospinah közelében nyolc tagu terror-bandát fogott el a rendőrség.

Az északi határon lázas üzemben folyik az elektromos drótkerítés építése, amely 85 kilométer hosszú lesz és amelyből 15 kilométer elkészült már. A munkálatokra 800 zsidó munkás dolgozik.

Tel-Aviv, június 14. A Jarikon folyó északi partján új városrészt építést kezd-ték meg, amely Tel-Avivhoz fog tartozni. A talajnak építkezésre való előkészítését háromszáz munkás dolgozik. A munkála-tokat a Jewish Agency és a telavivi város tanács finanszírozza.

EGYESÜLETI ÉLE

— A Goldmark Filharmóniai Társaság ez-uton felszólítja mindazon zenét szerető egyé-neket, kik nagybögzni tanulni szeretnének hogy a Calea Regele Ferdinand 54 szám alatti irodában jelentkezzenek.

— A Goldmark Filharmóniai Társaság zenekari tagok utánpótlásáról gondoskodik akarva, gyakorló próbákat tart mindazon valamely hangszert játszó egyénekkel, kik nagy zenekarban való közreműködésükhöz kellő gyakorlattal még nem rendelkeznek vagy régebbi idő óta nem játszottak. Felhív-juk mindazokat, kik valamely hangszert játszanak (hegedű, brácsa, cselő, nagybögz vagy bármilyen fuvós hangszert) és kellő előkészítés után zenekarunkban közreműkö-dni óhajtanak, hogy bármely kedd este 9 órakor tartandó gyakorló próbán jelentkezzenek a Calea Regele Ferdinand 54 szám alatti próba-teremben.

— A Kórházegyesület és Nőgyógyászati társaság, Cluj-i olvasóink figyelmét felhívjuk a két egyesület költségvetéséről által milder-ésütörtök délután 1/5 órakor rendezendő tea-délutánra, ahol figyelmes háziasszonyok gon-doskodnak arról, hogy a jelenlévők jól érez-zék magukat. A két egyesület a cél érdeké-ben is reméli és elvárja, hogy ezeket a kel-lemes időtöltést is jelentő délutánokat minél nagyobb számban látogassák.

געפלאכטענע עטורח
legújabb, modern, szép mintákban, garan-tált valódi ezer finomságu ezüstből, állan-dóan kaphatók az előállítónál: Fried Abraham Satu-Mare, Str. Florescu 3.

Borsec fürdőn
megnyílik június 15-én a már évek óta ismert szigoruan ort. kóser
Klein vendéglő
az Elsig villában, Előszőnyben olcsó szobaárak.

BARBAX
perc alatt remekül ér-kezik, ha Barbax-Rapid-al indulsz.
Gyártja: Ardealul S. A. Carei.

Gyomorégést
azonnal megszünteti a Bicsad-i gyógy-ásványvíz
Nincs specialista beorvos az országban, aki ne ajánlaná a Bicsadi vizet. Gyomor-savtúltengésnél, különböző gyomor-, bél-, vese-, epe- és hólyagbántalmaknál gazdag jód és brómtartalma teljes gyógyhatást eredményez. Borral vegyítve íze kellemes és kitűnő. — Kapható mindenütt. Vezér-képviselőt és lerakot Románia részére: CLUJ, P. MIHAIL VITEAZUL 7. szoba.

Mint régen, úgy most is a sékel a zsidó szabadság szimbóluma, váltásatok meg a sékelt!

Palesztinában De a telavivi, arcuata minden itt gazdasági turista, aki me zavarba jön, az kikötőváros, ké tes uccai forgá busztus úteme Eszéke jut Pes nak e két típi hogy alvó uccá tolasához képe

Telaviv csali nyoma. Az éle beráradat hull szaladó ember ég arcukon. A kávéháza kedvi embe. házában, k táblás ház. A társra ideje.

a Jew Haifában — a város ódon. Az orszá forgalom, a főuccán. Hát ez v

A palesz Nem mutó állilik és l teti magát csobognak ávak és fi háztartáso Nyolceze talos becs munkanélv veszik fe nimos mur kanállitüm azoknak s több 1-3 áldozatai.

A bank a tőke. D mintha n nütt építé lemben é zési temp sek, szí tompa cs tinaí füle Miért vában?

zalekkel csökkent az építkezés. (Az araboknál hatszorosa a csökkenés.) Ennek kihatását elsősorban a fa-, bútort- és fémipar érezte meg. Nemkevésbé súlyosan érintette a válság a szállítóipart és az idegenforgalomhoz közelálló vállalatokat. Ezekben az ágazatokban is igen súlyos a helyzet, annál is inkább, mert munkaerőben és alkalmazottakban igen népes foglalkozási ágak.

Más a helyzet viszont azokban az iparágakban, amelyek a fogyasztáshoz állnak közelebb. Ezek már túl vannak a krízisen. Az élelmiszer-, textil-, papír- és nyomdaiparban fellendülés jelei mutatkoznak. Ezek elenélőbbeknek bizonyultak és itt normalizálódnak a viszonyok.

A külkereshedelemi mérleg

Különösen az árukvitel tekintetében javult lényegesen a helyzet. 1935-ben 481, 1936-ban 554, 1937-ben 939 ezer font volt ipari árukvitelünk értéke, ami két év alatt közel százszázalékos emelkedést jelent. 1938-ban nemcsak, hogy nem állott meg, hanem még fokozódott ez a tendencia.

Még nagyobb méretű a narancsexport fejlődése, amely minden várakozást felülmúlt. Ütötvenyeseinknek nem lehetett panaszkodni az idei szezonra. Egy láda narancsért egy schillinggel kaptak többet, mint tavaly. Tíz millió láda exportra számítottak (tavaly 10,8 millió volt) és 11,3 millió ládat értékel. Hat százalékos emelkedés ez mennyiségben és egy millió fontos emelkedés jövedelemben. A tavalyi gyenge szezon után ez az emelkedés lényegesen könnyített az ültetvényesek helyzetén és a hozzájuk közelálló gazdasági körökön is, aminek kedvező kihatásai érezhetők az ország egész gazdasági életében és a vásárlóerő némi emelkedésében.

Az áruexport általános emelkedése egész külkereshedelemi mérlegünkön javított. 1936-ban 13 millió 98 ezer font volt az import és 3 millió 63 ezer font az export értéke. 1937-ben 15 millió 90 ezer fontra emelkedett a behozatal és 5 millió 82 ezerre a kivitel. Általános becslés szerint 1938-ban 13-17 millió font lesz az arány. Ez azt jelentené, hogy míg 1936-ban árukvitelünk 26 százalékát tette ki a behozatalnak, addig 1938-ban 54 százalékra emelkedett. Mérlegünk még így is súlyosan passzív, de nem lebecsülendő lépés ez már a javulás útján.

A jelek biztatók tehát a jövőre nézve, ha a pillanatnyi helyzet igen súlyos is. Hogy meddig tart, nem tudjuk.

Kaplan megdörzsölte homlokát és letörölte a verítéket. Forró májusi délelőtt volt. Mialatt mindezt elmondotta, szinte ötpercenként szólt a telefon. Kint, a folyosón és a kabinet előcsarnokában türelmetlen várakozó segeje nyugtázt. Ilyen elfoglalt minisztereket csak a zsidó Jeruzsálemben lát az ember.

Gondjaink felérnek egy világbirodalom gondjaival. — mondja bucsuzól. — Hatalmunk azonban a legkisebb államénál is kisebb. És e kis hatalom mellett az egész világgal van dolgunk, ahol szétszórtan élnek a zsidók...

DANZIG HELÉL

Friedmann fotóművész

a legmodernebb képek, különleges gyermekfelvételek. Str. Regina Maria 46.

A Talmud Tóra Szináj felhívása. A clujai Talmud Tóra Szináj ezúton is köszönetet mond a clujai imaházak elöljáróinak és látogatóinak, akik e hó 5-én rendezett Szináj-szombat alkalmával támogatták az egyesület célkitűzéseit. Egyben kéri ama imaházak vezetőségét, amelyek valamely közeli szombatra ígérték a Szináj-szombat megrendezését, hogy ezt minél előbb cselekedjék meg. A Talmud Tóra Szináj emberei egyébként föl fogják keresni azokat a híveket, akik nem voltak jelen a templomban, amikor a Tóra előtt adakozhattak volna. Nagyon kérjük, fogadják szívesen küldöttünket és váltsák be a nyugtákat, hogy ezzel is teljesítsék zsidó kötelességeiket a hagyományos zsidó kultúra érdekében, amelynek ez az egyesület lelkes zászlóvivője. A Talmud Tóra Szináj nemcsak többszáz gyermeknek nyújt ingyen ellátást, hanem a lányok vallási nevelését is vállalta. A „Bet Jákob“ leányiskolai kurzusokon többek között a héber nyelv intenzív oktatására is nagy súlyt helyeznek. Ez az egyesület, amely nem tévesztendő össze más jótékony célu alakulatokkal, kell, hogy mindnyájunk szívügye legyen. Az Atyák tanításában olvassuk: „A Tóra tanulmányozása pedig mindent felülmúl.“ Valóban a legnagyobb érdem zsidó kultúrát terjeszteni napjainkban, amikor a kultúra vigaszt és bátorítást és lelki egyensúlyt jelent.

PREMIER! Szenzáció! Atrakció! MATÓL! Az idei szezon legnagyobb táncos, énekes filmje

FRED ASTAIRE és GRACIE ALLAN

a THALIA MOZGÓBAN

A grófnő és apródja

A legnagyobb táncos, énekes revüfilm.

Előtte: Journal.

Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órákor.

KÜZGAZDASÁG

Folynak a satumarei mintavásár előkészületei

Eddig ötven cég bérelt helyet a kiállítás területén

Satu-Mare, június 14. Július 10-én nagy-szabású, az eddigieknél jóval szélesebbarányú kiállítás nyílik meg Satu-Maren. Ez a forgalmas határváros a 28 napig tartó mintavásárra méltó előkészületeket tesz. Minden iparág legszebb termékeit készíti a mintavásár: a kiállítani, hogy tanubizonyítást tegyen a vidék iparának fejlettségéről. A hatóságok, karöltve a mintavásár rendezésével, a várható hatalmas idegenforgalommal kapcsolatban előzetes intézkedéseket hoznak. Megfelelően megrendszabályozzák az étterem és vendéglői üzemeiket, valamint a szállodákat, hogy tartózkodjanak az árdrágitástól. Minden előkészület megtörtént, hogy a satumarei mintavásárra érkező idegenek jól érezzék magukat és olcsón élhessenek.

A kiállítás területén eddig ötven nagyvállalat bérelt helyet, ami hatalmas anyagi sikernek veti előre árnyékát. A megnyitás napjáig ugyanis még egy teljes hónap van hátra, úgyhogy a kiállítók száma addigra megháromszorozódik. A különböző kedvezményekről egy későbbi közleményben tájékoztatjuk lapunk olvasóit. A rendezőség országos amatőr fényképvetsenyt is hirdet.

Uj időközi tanácsokat nevezett ki a kormány a kereskedelmi és iparkamarák élére

A nemzetgazdasági minisztérium a kereskedelmi és iparkamarák élére új időközi tanácsokat nevezett ki. Az ardeali kamarák igazgatótanácsai tagjai a következők:

Alba Iulia: Iosif Dănuș bankigazgató, Eliade Ionescu kereskedő, Gheorghe Dinopol, a Nitrogen-gyár igazgatója, Gh. Sutu, a jegybanki főigazgatója.

Arad: Ing. Ștefan Mateescu, az Ugri aradi körzetének elnöke, dr. Nerva Ierescu, a Banca Victoria igazgatója, Alexandru Dromănuș, Remus Răduțiu, a Muresul S. A. igazgatója, Vasile Tamasdan, a Banca Naționala fiókigazgatója.

Brasov: Ioan Ionica iparos, Gheorghe Cutașu gyógyszerész, Dumitru Berbecaru kereskedő, Gheorghe Voinea iparos, dr. Alfred Vitting kereskedő, R. Marcus, a Banca Naționala fiókigazgatója.

Cluj: Eugen Besa, az Industria Sărmei igazgatója, Adrian Iacob nagyiparos, Eugen Munteanu, a Villamosmű vezérigazgatója, dr. Borbély István, a Discom igazgatója, Nic. Rosca kereskedő, Sabin Cioranu, a Banca Naționala clujai fiókjának igazgatója.

Dev: Dr. Romulus Mice bankigazgató, Ing. Valer Ambrus, a Mica igazgatója, Serb. Virgiliu, a Petrosani igazgatója, Dragomir Voisan kereskedő, Valer Bejan és Alex. Mihailas, a Banca Naționala fiókigazgatója.

Oradea: Gh. Dumitrescu, a Banca Victoria

igazgatója, Popa Teodorescu erdőkitermelő, Balog Lajos, Matei Moga, Alex. Ritiu Beius, Andrei Zenescu, a Banca Naționala fiókigazgatója.

Satumare: Emil Tisca, a Banca Românească igazgatója, Dumitru Suta könyvkereskedő, Ștefan Suci, az állami bányák igazgatója, Anderco Cuza Alexandru, Borsa, valamint Ilie Nicora, a Banca Naționala fiókjának igazgatója.

Sibiu: Dr. Ioan Martin kereskedő, Ion Nicolae Ciolan nagyiparos, dr. Nic. Petra nagyiparos és bankigazgató, Ilie Șteflea kereskedő, dr. Hertzoș Otó nagyiparos, Cioran, a Banca Naționala fiókjának igazgatója.

Tg-Mures: Ioan Budiu, a Banca Albina igazgatója, Octavian Fulea, a Banca Românească igazgatója, Iosif Bucur könyvkereskedő, Gheorghe Vlăsa nagyiparos, Max Campean, Odorheiu, valamint Ion Sadovschi, a Banca Naționala fiókjának igazgatója.

Timisoara: Eduard Chiriacescu bankigazgató, ing. Cornel Basa igazgató, Vasile Catina gabonaexportőr, Ion Oprea nagyiparos, Iosif Roxin vezérigazgató, Mihail Suci, a Banca Naționala fiókjának igazgatója.

Zalau: Iosif Negrescu kereskedő, Cosma Cornel, Grigore Avram, Stanciu, Paul Ionescu, a Banca Naționala fiókjának igazgatója.

Életbelépteti a kormány a tölgykiviteli tilalmat?

Már hosszab ideje beszélnek arról szak-körökben, hogy a kormány tölgyanyagok kivételének betiltásával foglalkozik. Ujabb jelentések szerint ez a terv megérett a megvalósításra és a nemzetgazdasági minisztérium erre nézve a rendeletet már elő is készítette.

Természetesen az érdekelt fatermelők mozgalmat indítottak annak érdekében, hogy a kormány a betiltástól tekintsen el, vagy legalább is nyújtson nagyobb haladékos kivételt engedélyezésére, mivel másképpen a termelőket igen súlyos károk érnék.

Tribunalul Cluj, Secția III-a ca instanță de firmă.

Nr. 212/34/1938.

Fsoc. 1314.

In cauza Băncii de Credit Mărunt și Economic S. A. din Cluj.

Incheiere:

Tribunalul având în vedere cererea și anexele înaintate de numita bancă, cu privire la adunarea generală extraordinară ținută în ziua de 30. Aprilie 1938, în care s'a hotărât reducerea capitalului social al băncii dela Lei 2,000.000 la Lei 1,500.000 prin răs-cum-

Având în vedere dispozițiunile art. 209. cod. com. trans. conform căroră tribunalul poate admite reducțiunea numai dacă din ultim bilanș sau eventual după ascultarea creditorilor citați prin publicațiunea s'a convins că societatea poate face față tuturor datorilor sale și cu capitalul redus.

Având în vedere și dispozițiunile art. 9. pct. a., art. 30 al. 8. și art. 42 din legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

Despun:

Ordonă ascultarea creditorilor în care scop fixează termen pe ziua de 9 Iulie 1938, ora 9 a. m. (Tribunalul Cluj, Calea Reg. Carol II. Nr. 4, etaj I-a, camera 105) pe care îi invită să se prezinte pentru ași face observațiunile cu privire la reducerea capitalului, în Consiliul Superior Bancar pentru a-și da avizul în cauză.

Aceasta încheiere se va publica în Monitorul Oficial, Buletinul Oficial Bancar București și ziarul „Uj Kelet“ din Cluj, înainte de termenul fixat, pe care cale se citează creditorii.

Cluj, la 28. Mai 1938.

Președinte: ss. Drăgusanu.

Grefier: ss. Mayer.

Pentru conformitate: V. Opreanu.

Huszezer köbméter fűrészáru szállíthatunk Argentínába

A román és az argentin kormány között megállapodás jött létre, melynek értelmében Románia huszezer köbméter fűrészáru exportálhat Argentínába. Ez a kontingens az idei év második felére vonatkozik.

Az új piac előreláthatólag kedvező üzleti lehetőségek mellett lesz a romániai faexportőrök részéről kihasználható.

Arlejtek

CFR vezérigazgatósága, Bucuresti: Julius 27-én árlejtés 1 millió darab tölgytalpa, július 28-án árlejtés 1 millió darab bükkitalpa beszerzésére.

Oradea városa: június 28-án árlejtés a városi villamosmű gépeinek és berendezésének biztosítására romlás, robbanás, törés és egyéb üzemi baleset ellen.

Cluj utfélyjelölés: június 24-én árlejtés 3,088,036 lej, 4,037,705 lej, 4,071,475 lej, 1,127,955 lej, 8,003,188 lej, 1,577,700 lej és 3,612,537 lej értékű utépítési munkákat kiadására.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, június 15.

Bucuresti, 7.30: Torna, hírek, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. — 19.15: Szórakoztató zene. 19.45: Felolvasás.

Jeruzsálem, Délután 5.30: Pontos idő, hírek. Előadás. — 8: Dr. Jiszrael Rafkai: Igaz könyvek, novella. 8.20: Keleti, héber népdalok. Énekelnek: Elisorov fiúvérek. 8.50: B. Chajesz professzor: A munka mozgalmi és fejlődése. 9: Pontos idő, időjárásjelentés, hírek.

Budapest, 7.30: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Cigányzene. 14.30: Hanglemezek. 18: Falusi krónika. Csevegés. — 18.30: Paul Lorenzi énekel. 19.15: A rádió szalonzenekara. 19.45: Kültügyi negyedóra. 20.40: A husz éves Esztország. Előadás. — 21.10: Hírek. 23.45: Cigányzene.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból.

London. 21.30: Puccini: Bohémélet című operájának I. és II. felvonása Gáglivel.

Luxemburg. 23.05: Rádiózenekar.

Csütörtök, június 16.

Bucuresti, 7.30: Torna, hírek, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Gyermekóra. 19: Időszervi anyagok. 19.15: Táncczene. 20.20: Felolvasás. 20.40: Barbiroș-Stefanescu hegedűművész. 21.15: Felolvasás. 21.30: Rádiózenekar. 22.30: Hírek. 22.45: Hanglemezek.

Jeruzsálem, Délután 5.30: Pontos idő, hírek. 8: Jichak Lavni: A nyelvek alkata és felépítése. 8.20: Joachim Stuzivszki énekel. A zongoránál Erich Sachs. 9: Pontos idő, időjárás, hírek.

Budapest, 10.40: Hírek. 12.30: Cigányzene. 13.20: Pontos időjelzés. 13.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14: Világhíradó. 15: Hanglemezek. 16: Harsányi Gizi meséi. 16.30: A rádió szalonzenekara. 17.45: „A hatvan éves Bulgária“. Előadás. 18.15: Fuvolaszámok. 18.55: Sportközvetítésre fenntartva. 19.50: Magyar dalok. 21: „Az én jó csillagom“. Vigjáték. 21.50: Hírek. 22.15: Jazzhármás. 22.55: Időjárásjelentés. 23: Kamarazenekar. 24.10: Cigányzene.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból.

Luxemburg. 22.30: Szimfonikus hangverseny. Niemann zongoraművésszel.

Június 15-én nyílt meg **REMETEN** (jud. Bihor) a Ládner-féle ort.

kóser penzió

Szezon szeptember 15-ig. Erdeldődni: Ládner, Oradea, P. M. Viteazul 10 szám, Telefon 16-84.

Font

PAREZ
angliai p
alakul, az
erősödése
erős véten
málta, amé
bekövetkez
beszámoltu

Mied

a

Mit szab

Varsó, jun
Poranni fősz
az egész vilá
sorozatban f
zsidókérdéssel
ségeivel. Mie
elveti az erzs
dására szolgál
engedhetetlen,
lovagi hagyom
hathatós. Ezze
nyes a harc és

Fret

válts

Párizs, junius
Zsigmond, a p
nappal ezelel
zott. A „Homn
lan tartózkodási
váló tudomák, a
tendéjét — Fret
ban fogja előt
Auszria beke
vallás, csomó
keresztül. Amik
beléptek, házi
badulni akart
vándorlási enged
a náci-hatóságok
tagadni, ellenben
jat igényelték a
sáért, amelyet F
ber, képtelen v
A Newyork H
rint a professzor
tözését végül is
hetővé. A newyo
az amerikai küll
kölcsi és anyagi
dított Freud ja

VICHY

gyógyvizek

Meghalt

Kapható minden
Eszközlet és gyógyszer

Arad, június 1
aradi zsidó közél
Fuchs Albertné,
ge az aradi Wico
halt. Néhány nap
tak vége rajta,
súlyos komplikác

OLLA

Fontos változás várható az angol külpolitikában

PÁRIS, június 14. A Figaro című lap rendkívül érdekes cikkben foglalkozik az angol politikai helyzettel. Megállapítja a lap, hogy ahogyan az angol helyzet mostan alakul, az igen érdekes. A konzervatív párt térhódításáról van szó. A párt balszárnyának erős véleménykiaknásáról, amely határozottan szembeszáll azzal a külpolitikai irányvonalal, amelyet Chamberlain képvisel. Valószínű, hogy a balszárny nyomása alatt valóban bekövetkezik az angol külpolitikának lényeges irányváltozása, amelyről már többször beszámoltunk.

Miedzinski gróf feltűnést keltező cikke a lengyelországi zsidókérdésről

Mit szabad és mit nem szabad tenni a zsidókérdés megoldására

VARSÓ, június 14. A félhivatalos Kurier Poranni főszerkesztője, Miedzinski gróf az egész világon nagy feltűnést keltező cikksorozatban foglalkozik a lengyelországi zsidókérdéssel és ennek megoldási lehetőségeivel. Miedzinski gróf kategorikusan elveti az erőszakot, mint a kérdés megoldására szolgáló metódust. Az erőszak megengedhetetlen, ellenkezik Lengyelország lovagi hagyományával és egyébként sem hathatós. Ezzel szemben jogos és törvényes a harc és a gazdasági konkurren-

Nincs olyan jog, erkölcsi, vagy anyagi vonatkozású érv, amely ezt a harcot megtilthatná nekünk. Törvényes eszközökre van szükség városaink etnikai struktúrájának megváltoztatására. A mai abnormis helyzetnek véget kell vetni. A zsidó nemzet vezetői és protektorai meg kell, hogy értsék annak szükségességét, hogy a lengyel nemzettel együtt kövessenek el mindent a zsidók nagyobb arányokban való kivándorlásának megszervezése irányában.

Freud professzort csak hatalmas váltságdíj ellenében bocsátották ki Ausztriából

PÁRIS, június 14. Ismeretes, hogy Freud Zsigmond, a pszichoanalízis uttörője néhány nappal ezelőtt Párizson át Londonba utazott. A „Homme Office“ már eleve korlártartózkodási engedélyt biztosított a kiváló tudósra, aki így néhány hátralevő esztendőjét — Freud már 82 éves, — Angliában fogja eltölteni.

Ausztria bekebelezésekor Freud, aki zsidó vallású, csomó kínos meghurcoltatáson esett keresztül. Amikor külföldről érdeklődés közbéleptek, háziőrzetbe helyezték. Freud szabadulni akart megalázó helyzetéből és kivándorlási engedélyt kért. Ezt az engedélyt a náci-hatóságok nem akarták nyíltan megtagadni, ellenben olyan hatalmas váltságdíjat igényeltek a távozási engedély megadásáért, amelyet Freud, ámbrás dúsgazdag ember, képtelen volt előteremt.

A Newyork Herald Tribune jelentése szerint a professzornak Ausztriából való elköltöztetését végül is amerikai tiszteletbeli tették lehetővé. A newyorki pszichoanalitikai társaság az amerikai külügyminisztérium jelentős erkölcsi és anyagi támogatásával gyűjtést indított Freud javára. Az egybegyűlt alap-

nemcsak a náci követelte váltságdíj letételét tette lehetővé, hanem egyben módot ad arra is, hogy több más zsidóvállású osztrák tudóst menekítsenek el Bécsből. Így elsősorban Neumann professzornak, a világhírű gégespecialistának Párizsba költözése esedékes.

A newyorki pszichoanalitikus társulat nem hozta nyilvánosságra azt az összeget, amelyet Freud ellenében kellett váltságdíjjel megfizetni. Elképzelhető azonban, hogy a summa nem lehetett jelentéktelen. — Miután Freud többmillió magnavagyonra is rácsatlápdonba szállt, hiszen mindössze könyvtárának egy részét és néhány műtárgyát engedték ki vele, tehát a bécsi uralom Freud távozásával milliókat keresett. Anglia viszont Freud befogadásával, erkölcsi mértékkel mérve, még több milliót nyert.

Az amerikai tudósok a lap jelentések szerint a legnagyobb bőkezűséggel járultak hozzá a Freud javára indított gyűjtéshez. A listán a legnagyobb összegekkel dr. Smith Elly Jellifee és dr. Abraham Brill, az óceánontul pszichoanalitikus mozgalom vezető szerepelnek.

Szabadlevegő Napfény-öröm és boldogság, de csak Caola Krémme! A Caola Krém megvédi bőrét az erős naptól, mert vitamin van benne, ami táplálja és megújítja a bőrszöveteket. Aki Caola Krémet használ megóvja és egyben megfiatalítja arcát és bőrét.

CA-O-LA

„Bécs a világ legvidámabb városa“

Félix Salten, a világhírű író is öngyilkos lett

PÁRIS, június 14. A L'Ordre című lap pozsonyi keltezéssel a következő megrázó tudósítást közölte az Anschluss utáni Bécsről:

„Ha az ember hinne a bécsi lapoknak, akkor Bécs a világ legvidámabb városa volna, a város, amelyben nem létezik öngyilkosság. Március 13-ika, az Anschluss napja óta az öngyilkosságok rovata csaknem teljesen eltűnt a bécsi lapok napjirei közül. Időről-időre a figyelmes olvasó meg tudhatja mégis, hogy a fiatal cselédány „szerelemi“ bánatában, vagy egy szegény nyugdíjas „gyógyíthatatlan betegsége“ miatt gázsal, vagy kötéllel végetvetett életének.“

Egyéb semmi. Pozsonyban azonban, másfélórai távolságra Ausztria fővárosától, Pozsonyban, amelyet az osztrák-magyar monarchia idejében Bécs külvárosának neveztek, megtudja az ember az igazságot az öngyilkossági járványról, amely az egykori császárváros vezető személyiségei között dühöng. Felix Salten, a világhírű író, számos nagysikerű szindarab és regény szerzője, a Neue Freie Presse állandó novellairója és szinkritikusa, röviddel ezelőtt fölbőltte magát és meghalt. Edmund Eysler, aki Lehárral és Kálmánnal együtt a legdivatosabb bécsi operett-komponista volt, megmérgezte magát. Dr. Rudolf Weer, híres szindarabíró, rendező, a Volksteater volt igazgatója, ugyancsak öngyilkos lett, megmérgezte magát. Dr. Stefan Müller, a Neue Freie Presse volt főszerkesztője, agyonlőtte magát. Dr. Peter Kuranda, a Neues Wiener Tageblatt főszerkesztője, édesanyjával együtt megmérgezte magát.

A zsidó orvosok öngyilkosságainak se szeri, se száma. Az orvosi világhírességek között, akik a mindennapos tortura elől a halálba menekültek, ott szerepel a világhírű gyermekgyógyász: Knöpfermacher professzor és a bőrgyógyász Nobel-professzor.

A bécsi sajtóból semmitsem lehet meg-

tudni. A volt Ausztria politikai vezetői és ezeknek hívei ellen fogantatott intézkedésekről, letartóztatásokról és internálótáborokba való koncentrációról. Köztudomású azonban, hogy bőrtömbbe kerültek: Schmidts volt bécsi főpolgármester, valamint Reiter alsóausztriai, Stepan stájerországi, Schumacher tiroli és Rehrl salzburgi kormányzók. Ez utóbbi volt a lelke a salzburgi ünnepi játékoknak és az ő nevéhez fűződik a grosszeckneri autót megépítése.

A politikusok és vezető tisztviselők tekintélyes része a dachau internálótáborba került. Így kapja a nemzeti szocialista nevelést dr. Pertner, a Schuschnigg-kormány volt közoktatásiügyi minisztere, dr. von Hornboster, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője, Adam ezredes és Eduard Ludvig miniszter, a Schuschnigg-kormány sajtófőnöke, Vogoin tábornok, volt hadügyminiszter és miniszterelnök és Leopold Kuschal, a bécsi keresztény munkások népszerű vezetője. Osztoznak sorsukban még sok százan azok közül, akik hazájuk függetlenségét védték.

Az elmúlt héten több újságíró is meghalt a dachau táborba a hazafias front hívei közül. Ime a nevek: Ostri és dr. Rudolf Kalmár, a Wiener Tagblatt, dr. Siegelberg a Stundetöl, Maximilian Schierer a Morgentöl, dr. Gustav Chaval a Telegraph-töl és dr. Friedrich Funder tanácsos a Reichposttól. Funder tanácsos a legolvasottabb katolikus publicista volt Ausztriában, a Vatikán bécsi bizalmi embere, aki hatvannyolcadik életévét már betöltötte.

Prága, június 14. A Prager Tageblatt jelenti, hogy Herman Leopoldi világhírű slágerkomponista és zongorahumorista, öngyilkosságot követett el. Leopoldi Betja Milszkaja-val, a tehetséges dízzel együtt aratta világra szóló sikereit, amelyek lemezekről is jólismertek voltak.

VICHY-ETAT'S O

Az ésványvízből kivont természetes só alkalikus készítése.

VICHY-ETAT PASZTILLAK

2-3 pasztilla étkezés után megőny-nyit az emésztést.

VICHY-ETAT TABLETTAK

Az emésztést elősegíti 2-3 tablettá egy pohár vízben feloldva.

VÁKODJUNK AZ UTANZATOKTÓL ÉS HAMISÍTÁNYOKTÓL!

Meghalt dr. Fuchs Albertné, az aradi Wizo elnöknője

Arad, június 14. (Az Uj Kelet tud.) Az aradi zsidó közéletnek nagy gyászja van, dr. Fuchs Albertné, ismert aradi ügyvéd felesége az aradi Wizo elnöknője váratlanul meghalt. Néhány nappal ezelőtt műtétet hajtottak végre rajta, amelynek következtében súlyos komplikációk léptek fel.

Fuchs Albertné éveken át odaeó és áldozatkész tevékenységet fejtett ki az aradi zsidó társadalomban a cionista műl és különböző zsidó jótékony célok érdekében. Halála az egész aradi zsidó társadalom és az országos Wizo föderáció gyászja. Az aradi Wizo kedden délután hat órákor gyászülést tartott, amelynek keretében az elhunyt elnöknő érdemeit méltatták.

AKI MINŐSÉGRE AD AZ, CSAKIS OLLA GÖMMIT..VESZ

— Határkigazítási tárgyalások Hollandia és Németország között. Berlinből jelentik: A német és holland kormány delegátusai között határkigazítási tárgyalások kezdődtek, amelyeknek célja a már régen sérelmezett visszásságoknak a kölcsönöség alapján való elsimítása.

3. 5. 7. 9 órákor.

Méter fűrészáru Argentínába

ntinai kormány között e, melynek értelmében méter fűrészáru ex- Ez a kontingens az vonatkozik. atólag kedvező tizlett sz a romániai faez- ználható.

Éssek

ga, Bucuresti: Julius arab tölgytálpfa, ju- hó darab bükkálpfa

us 28-án árlejtes a nek és berendezésé- s. robbanás, törés és n.

Junius 24-én árlejtes lej, 4.071.475 lej, lej, 1.577.700 lej és pítési munkát ki-

Műsor

us 15.

hírek, reggeli hang- djárás, kulturális hangverseny. Köz- hanglemek. 14.15: Hanglemek. 14.30: Adóhíradó. 14.30: 16.45: Előadás. — 19.45: Felolvasás. r: Pontos idő, hírek, r nevelés alapvei, z könyvek, novella. z. Enkelnek: Elio- ejsz professor: A ése. 9: Pontos idő,

atána hanglemek. zene. 14.30: Hang- nika. Csevegés. — el. 19.15: A rádió küllgyi negyedóra. zág. Előadás. — zene.

öldj műsorból. Bohémélet című ása Gíglivel. zenekar.

us 16.

rek, reggeli hang- rás, kulturális hí- rverseny. Közben: zek. 14.15: Hírek, zek. 14.30: Hang- 5: Előadás. 18: anyagok. 19.15: 20.40: Barblou- 21.15: Felolva- 30: Hírek. 22.45:

Pontos idő, hí- rvelvek alkata és buzviszki énekel. Pontos idő, idő.

30: Cigányzene. r: Az Operaház 14: Világhíradó. anyi Gizi mesél. 17.45: „A hat- 18.15: Fuvola- sre fenntartva. z én jó csilla- ek. 22.15: Jazz- s. 23: Kamara-

ni műsorból; onikus hangver- szel.

METEN (jud. te ort.

enzió

Érdeklődni: szul 10 szám,

UNIUS 15.

MUSORA:

Singisz khán sirja, helyárért: I. Ho szabásu szovjetfilm, II. A legyőzhető lebilincselő rendőrhárd Talmadge.

MUSORA:

Somerset Maugham nak izgalmas filmen: Margaret Lindhart.

MUSORA:

Ó és apródja. Fredncos, énekes revücsodátáncosúval, aványos, káprázató sok: 3, 5, 7, 9-kor.

RŐTÉSEK

2 lej, vasagabli apróhirdetés 20 lej, zalekos kedvezményre fizetendő. Jelzés bitunk, ha portobéleve van.

nyon jól bevezetett, a kiadóban.

cia önálló levelezőnk keres, óralevelezést, „Románul ért” jel-

üzem részére egy, kb kisebb üzem részemációt nyujt furnir-

szobás komfortos lak- No. 9.

דיא הבורה בחוקי סטאטובל טיטטיגען טום שנים וואן ועלכער אי וויטלייטיג בעפארעווען שפעוען ווירד נור דעם סוף, Sighet.

Fangschlossos, egy és bolyhosítógép leg- cim a kiadóban.

10.000 lej garanciával res. Ajánlatokat dr

használt jókarban levő rek-vacuum és plasztik- fel, Str. Avram Iancu

modern, eladó. Berkovics

keresünk gyakorlott töltőgép kaucióval. Fil-

svatáru üzletokban be- garanciával rendelkező etet keres. „Rayon”

sfél éve állásban van, agányos férfinak, vagy ek egy-két gyermekt gondozná a legcseké- hon ellenében. Levele- jellegére a kiadóba.

omfortos lakás Regela em. augusztus 1-ére

gol tanárt. „Conversa- hivatalba.

blomberendezést motor- most, téglyagyári be- ligére a kiadóba.

allatási akciómát ez- usztus hónapokban le- ket felvessz: Goldne- 2.

mi-varrónó, bármilyen al. Cim „Korrekt &

zartárs vezetéstét vál- elligens keresztényü- eligére a kiadóba.

HIREK

Cadum kenőcs a gyermekek bőrbetegsége ellen

Semmi sem oly hatásos a gyermekek bőrének és hajának megbetegedése esetén, mint a Cadum kenőcs. A vörös, csalánkiütéses, pattanásos, hámló, finom és érzékeny gyermek-bőrré nyugodtan kenhető. Azonnal megszünteti a viszketést és sok bőrbetegséget okozta szenvedésnek veheti elejét, ha Cadum kenőcsöt használ sebek, bőrhámlás, kiütések, fekély, aranyér, rüh és ótvár ellen.

— Időjósolat. Emelkedő légnyomás, váltakozó felhőzet, boruló irányzat az ország északi részeiben, északi légáramlás, esőre hajló irányzat zivatarokkal, amiket hősiyletűs követ. Ma délben a fővárosban 34 fokot mértek.

— Bekísérték a tárgu-muresi ügyészségre a borscei gyilkosság gyanúsítottjait. Tudósítónk jelenti: Az Uj Kelet részletesen beszámolt arról a borzalmas borscei gyilkosságról, amelynek áldozatai Perl Béla és Hermann Lipót borscei lakosok voltak és akiknek holttesteit csak a gyilkosság után két héttel fedezték fel. A nyomozást a tárgu-muresi csendőrlégi vezetője, Gheorghe Dumitrescu irányította páratlan eréllyel, amely sikeresen is végződött. A gyilkosokat három erdei munkás személyében letartóztatták és bár azok váltig tagadnak, a bizonyítékok bűnösöskéjük mellett szólnak. Ennek alapján a további kihallgatások és a vizsgálat megejtése céljából a három gyanúsítottat ma a tárgu-muresi ügyészségre szállították be.

Elhizás ellen szedjen minden reggel a „mindennapi kis adag”

KRUSCHEN SÓT

Kruschen tartalmazza mindazon sókat, amelyek az Ön jó közérzetéhez szükségesek és fontosak. Kruschen kizárólag természetes uton idézi elő teste belső szerveinek rendszeres tevékenységét és ezáltal biztosítja az eltávolítását azon mérges salaknak, amely az elhizás fő oka. Az egész világon az emberek milliói szedik, ezért szedjen Ön is minden reggel Kruschen sót és jobban fogja magát érezni, mint életében bármikor. Nagy üveg 95 lej, kis üveg 60 lej.

— Kivándorlási ügynököket ítelt el a tárgu-muresi törvényszék. Tudósítónk jelenti: Pár évvel ezelőtt Mures-megyében kivándorlási láz uralkodott a megyei gazdák és földbirtokosok között és ezt a hangulatot arra használták fel Nuriásny Antal és Nagi Béla ügynökök, hogy hiszékeny emberektől pénzeket szedjenek fel azon a címen, hogy fejenként ötezen leleért megszerzik a bevándorlási engedélyt. A két ügynök azt állította, hogy a kivándorlók Hamburgban fogják megkapni a bevándorlási engedélyket. Később azonban kiderült, hogy az ügynökök nem tudják megszerezni a bevándorlási engedélyket és így a tárgu-muresi törvényszék több becsapott egyén feljelentésére eljárást indított az ügynökök ellen, akiket most egy-egy évi elzárásra és 3000 lei pénzbüntetésre ítelt. A vádlottak meg fellebbezték az ítéleteket.

Aranyér ellen Goedecke féle Anusol!

— Szindikátusba tömörültek a juhtenyésztők. Bucurestiből jelenti: A juhtenyésztők elhatározták, hogy szindikátusba tömörülnek. Az értekezleten, amely ezt a határozatot hozta, többek között jelen voltak C. Garofid volt miniszter, Aurelian Pana, Aurel Solacolu ezredes és mások. Megállapították a juhtenyésztők, hogy a tavaly nem tudták elérni a jogos nyereséget, mert a 90 lejes világszociális árcsúpra beföldön csak 75 lejben árulták a gajpu kilogramját. Elhatározást nyert, hogy különös tekintettel az újabb tervezett 10 lejes árcsúzállásra, emlékiratot terjesztenek az uralkodó és a kormány elé. Ebben kérni fogják legalább a tavalyi árak fennmaradását, mert az újabb árcsúzállás folytán a kiadások sem térülhetnek meg.

— A napszurás áldozata. Bucurestiből jelenti: A fővárosban tegnap árnyékban 31 fokot mértek. A hőségnek már áldozata is volt egy Ernestina Doctor Vellescu nevű nő személyében, aki napszurást kapott és a Co-tea kórházban, ahova beszállították, meghalt.

— Miniszterjárás Brasovban. Bucurestiből jelenti: Gheimegeanu miniszter néhány napi tartózkodásra tegnap Brasovba érkezett. Tegnap Brasovban járt Victor Iamandi miniszter is, aki este visszautazott a fővárosba.

— Vakmerő rablótámadás egy iasimgyei faluban. Bucurestiből jelenti: Vakmerő rablótámadást követtek el tegnap a iasimgyei Dumesti községben, ahol három bandita betört Vasile Onofrei erdőőr házába. Az Olga Sturza-birtokon levő házban az erdőőr felesége és egy Ion Croitoru nevű ember tartózkodtak, amit az erdőőr faeladásból vett be. Az elégedetlen rablók több háztartási tárgyat is magukkal vittek, de előbb megkötözték az erdőőr feleségét és Croitorut. A csendőrök erélyes nyomozást indítottak.

— Kettősvágányt építenek Teius és Apahida között. Bucurestiből jelenti: A CFR forgalmi osztályát jelenleg a Teius—Apahida utszakasz tehermentesítésének problémája foglalkoztatja. Kettős vonalat építenek és a tehervonatok közlekedését azon fogják lebonyolítani.

— A gyakran visszatérő fejfájás, szédülés és szívdobogás nagyon sok esetben megszűnik, ha egy ideig naponta reggel éhgyomorra és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy fél pohárrnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet iszunk. Kérdezze meg orvosát.

— Országos pékkongresszus lesz Tárgu-Muresen. Tudósítónk jelenti: A sütő iparosok transilvaniai tartományi szövetsége június 26. és 27-ikére közgyűlést hívott össze Tárgu-Muresre. Ugy a tárgu-muresi helyi csoport, mint a központ magyarányu előkészítőket tesz a kongresszusra, amely nagyszabásúnak ígérkezik. A közgyűlést június 26-án, vasárnap tartják meg, amelyet este bankett követ, a kongresszus második napján pedig kirándulások szerepelnek. A közgyűlésen a pékipar sulyos kérdései szerepelnek és azon előreláthatólag háromszáz vidéki pékiparos fog résztvenni.

— RÖVID HIREK MINDENNAP. Sikowsky amerikai gangster, akit Kid Tigermek is neveznek, kozmetikai beavatkozásnak vetette alá magát. Oyan nagy változásokat eszközölték rajta, hogy azonosossága igen nehezen lenne megállapítható. A rendőrség értesülése szerint, Sikowsky, aki egyébként Bucurestiben is járt, Newborn (ujszülött) névre köztársasági spanyol utlevelet szerzett magának és barátjával ismeretlen helyre utazott, hogy letelepedjék. — Tegnap felhőszakadások okoztak nagy károkat Svájcban. — Uj nemzeti szocialista párt alakult tegnap Magyarországon, ez a harmadik ilyen párt. Irányvonala párhuzamos az előző kettővel, de főleg mezőgazdasági téren fog tevékenykedni és igazodni fog a másik két párt zsidóellenes programjához. — Ludsen falut tűz pusztította el. Több, mint 3000 ember hajléktalanná vált, 372 épület leégett. 2000 ember megsebesült. — A norvég képviselőház tegnap 60 szavazattal 43 ellenében elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely felhatalmazza a kormányt, hogy közhivatalokban, a férfiakal egyenlő kritériumok alapján, nőket is kinevezzen. — Espejel volt tábornokot, Cedillo tábornok büntetését, aki a letartóztatására kiküldött karhatalmi közegekkel szembeállt, lelőtték.

— A Népszövetség mezőgazdasági hitel-szakértője Bucurestiben. Bucurestiből jelenti: Louis Tardy, a francia mezőgazdasági hitelintézet igazgatója tegnap este a fővárosba érkezett. Tardy megbízást kapott a Népszövetségtől, folytasson tanulmányokat a romániai mezőgazdasági hitelről. A Népszövetség ugyanis nemzetközi mezőgazdasági hitelintézet felállítását vette tervébe.

Nem kell külföldre menni

BIXAD Románia Karlsbadja

Gyomor-, vese- és hólyagbántalmaknál, gyógyhatása világhírű. Június 1-től nyitva.

Gyönyörű fekvés, fenyvesek között.

Prospektust küld kívánatra: **Directoratul BĂPOT BIXAD, JUD. SATU-MARE.**

NE IRIGYELJE MÁSOK SZÉPSÉGÉT....

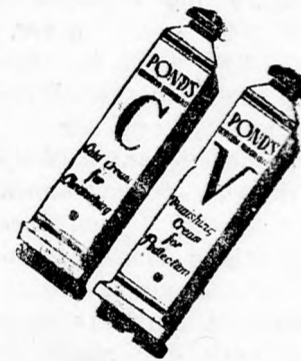
Alkalmazza Ön is a Pond's metódust és elragadó arcbőre lesz.

Tényleg igaz. Vannak nők, akiken nem látszik meg koruk és mindenütt a férfiak csodálatának a tárgyai. Meg lehet győződni arról, hogy sikerüket az arcbőr gondozására fordított állandó erőfeszítésnek köszönhetik.

A Pond's módszer pontosan le van írva egy kis füzetben, amely minden Pond's krém csomagolásban található.

A Pond's puder, amelyet a Pond's „V” krém (nap palra) használata után alkalmaz, finom puder, amelyet minden kívánt színárnyalatban vásárolhat.

Pond's Skin Freshener a zsírosság minden nyomát eltávolítja. Ez a folyadék összehúzó hatású, anélkül, hogy a bőrt izgatná és az epidermisz hatásos erősítő szere, amely összehuzza a pórusokat és a bőrt finommá és ruganyossá teszi.

POND'S módszer

— A lengyel parlament alelnöke a zsidó-kérdés erőszakos megoldása ellen. Varsóból jelenti: Miedzinsky, a lengyel diéta alelnöke cikksorozatában a zsidókérdéssel foglalkozik. Hangsúlyozza, hogy a zsidókérdés erőszakos megoldása sem gazdasági, sem politikai tekintetben nem vezethet jóra.

— Orvosi hír. Dr. Salamon Ernő fül-, orr- és gégespecialista rendelőjét megnyitotta Timisoara III. Str. Tudor Vladimirescu 12.

— **Ártalmatlanná tették egy veszedelmes zsaroló bandát.** Bucurestiből jelenti: Hosszu nyomozás után a bucaresti rendőri hatóságoknak tegnap sikerült ártalmatlanná tenniük azt a veszedelmes zsaroló bandát, amely bizonyos tisztviselők ellen feljelentéseket tett és azután a gyanubavettek különböző módszerekkel zsarolta. A banda tagjait sikerült tetten érni, amikor hallgatási díj fejében 40.000 lejt akartak felvenni a timisoarai pénzügyigazgatóság több tisztviselőjétől. A zsaroló szervezet tagjai Misu Banateanu volt bankigazgató alias Dumitrescu, Cocaide és Bratu nevű egyének voltak, de büntetésük vannak az ország számos részében. Banateanu már két éves börtönbüntetést töltött ki zsarolás miatt. Azután Görögországba ment, ahol több betörést követett el.

— Kedvezően halad az állami inkasszó. Bucurestiből jelenti: Az állami bevételek útjeme kedvezően halad. A helyzetet nemcsak az inkasszó mennyisége, amely az adózó anyag növekedése miatt természetes, de maga a bevétel emelkedése is jellemzi. Folyó év első hónapjaiban jelentékeny többlet mutatkozik az elmúlt év megfelelő időszakával szemben.

— Házasság. Léb Senti Iclod és Sternberg Jenő Osorheiu a mai napon d. u. 2 órakor tartják Ghelean egybekelési ünnepélyt, melyen rokonokat, jóbarátokat és ismerőseiket szévesen látják.

— Magántisztviselőknek minősítették a szállodai alkalmazottakat. Bucurestiből jelenti: A munkügyi minisztérium kimondta, hogy a szállodai személyzet, portások, szobafőnökök, a magántisztviselők közé soroltassanak és a munkatörvényekben számukra előírt jogokat élvezzék.

— Orvosi hír. Dr. Reich Izidor belgyógyász rendelését szív és vérédeny betegek részére megkezdte Buzias fürdőn, Str. Avram Iancu 22 szám alatt.

— **Egy lengyelországi házasságsejőlgő garázdálkodása Cernautiban.** Cernautiból jelenti: A rendőrség érdekes ügyben nyomoz. Egy Isid Solomon nevű lengyelországi egyén, aki nemrég érkezett a városba, lengyel szembányat tulajdonosnak adva ki magát, több előkelő társaságban lány- nak házasságot ígért. Solomon végül is kikötött Hackstaedt ismert helybei kereskedő leányánál, akivel eljegyezte magát. A hiszékeny kereskedő negyedmillió lej előteget adott a vőlegénynek, aki a pénzzel eltűnt.

UJ KELELET Legújabb hírek

Cseh lapvélemények a Hodzsa és Henlein közötti tárgyalások kilátásairól

(Első oldali cikkünk folytatása.)

A cseh sajtóban élénken tükröződik vissza az a hangulat, amelyet a cseh közvéleményben a Hodzsa és Henlein megbi- ztosított tárgyalások kialakítottak. A „Narodny Listy“ szerint a csehszlovák kormány tegnap a nemzetközi helyzettel foglalkozott, amelyre Ossusky és Masny követek jelentései adtak alkalmat. A mi- nisztertanács behatóan foglalkozott Kundt szudetanémet képviselő által a kormány- hoz eljuttatott emlékiratával és részlete- sen megtárgyalta az emlékiratban foglalt követelésekkel szembeni állásfoglalást is. A lap szerint, annak ellenére, hogy a kor- mány jóakaratosan fogadta a szudetané- met párt előterjesztéseit, *valószínűnek tartják, hogy a tárgya- lások öszig fognak elhúzódni s csak akkor fog végleges döntésre kerülni a sor.*

Az „Az“ című lap kevésbé derülátón itéli meg a helyzetet és ama nézetének a kifejezést, hogy bár

a megegyezés szükséges volna a szu- detanémekkel, ennek esélyei mégis igen gyengék.

Ugyanis a Henlein követelése és a kor- mány álláspontja között tulnag szakadé- k tátong. A kormány ezeknek a követelések- nek csak egy részét teljesítheti anélkül, hogy saját érdekeit elárulná.

A csehszlovák nép hajlandó me- egyezni a szudetákkal, ha ezek való- ban a megegyezést akarják, de nagy kérdés, hogy valóban ezt akarják-e?

Egyidejű prágai jelentés szerint a mi- nisztertanács vegyes bizottság tegnap kidol- gozta a Henlein-párttal folytatandó tár- gyalások tervait. Mint fentebb emlitet- tük, ma folytatják a tárgyalásokat, ame- lyeknek anyagát a csütörtöki miniszter- tanács elé terjesztik.

Henleinnek is megkezdődnek a tárgyalások

Mint Párizsból jelentik, a francia sajtó még most is nagy figyelmet szentel a csehszlovákiai eseményeknek. Az „Excelsior“ című lap a szudetanémekkel megkezdett tárgyalásokkal kapcsolatban ama nézeté- nek ad kifejezést, hogy ha Henlein Ber- línből nem kap ellenkező utasításokat, kompromisszum jöhet létre a csehszlovák kormány és a szudetanémek között. *Franciaország és Anglia állandó és szoros összeköttetést tartanak fenn egymással a csehszlovákiai esemé- nyekkel kapcsolatban.*

A L'Oeuvre szerint Prágában általában derülátás uralkodik. A lap értesülése szer- rint,

magával Henleinnek e héten a kor- mány szintén felveszi a tárgyalások fonálát.

Remélik, hogy rövidesen megegyezés is jön létre. Prága számára rendkívül ke- zelőző teszi a helyzetet az a körülmény, hogy Magyarországon Imrédy a miniszter- elnök, aki minden eszközzel ellenáll a nem- zeti szociálista befolyásnak.

Mint Londonból jelentik, illetékes angol helyről energikusan cáfolják a Daily He- rald azon híradását, hogy Henlein angliai útja miatt kegyvesztett lenne Hitler előtt.

A Caransebes—Teius-i gyermeknyaraló

ebben az évben június 15-én nyílik meg. Információ: D. Groszmann Margit Timi- soara, Str. Gh. Lazar 5, I. 4.

Ez a híresztelés már csak azért sem áll- hatja meg helyét, mert Henlein elutasítását megelőzőleg a Führernél bejelentette, hogy Angliába utazik és erre engedélyt is ka- pott tőle.

Hess Rudolf érdekes beszéde a csehszlovákiai eseményekről

Németországban, mint számos külföl- di megfigyelő jelentéseiből tudjuk, komoly kudarcoként könyvelik el Anglia ismeretes berlini demarsát a csehszlovákiai esemé- nyekkel kapcsolatban. Ismeretes, hogy Hitler de facto előkészítette a német had- sereg bevonulását Csehszlovákiába s ettől csak az erőyes angol-francia és orosz be- avatkozásra állott el.

Most a német nemzeti szocialista párt mindent elkövet, hogy a német kormány nagy kudarcát kiszinezze és a német tö- megek előtt úgy állítsa be, mintha Berlin

a béke apostola volna, amely jószándék- ból és a háboru ószinte gyűlölete miatt állott volna el a Csehszlovákiába való be- vonulás tervétől. Ennek a mindenáron való szepitgetésnek egyik jellemző meg- nyilvánulása volt Hess Rudolfnak, a Füh- rer helyettesének pomerni beszéde, amely- nek során többek között a következőket mondotta:

— A Führer ismeri a háborut és tudja, hogy az mit jelent. A békével azonban so- ha nem üztek kockázatosabb játékok, mint most, a csehszlovák kérdésben. A mozgó- sítási játék nagyon veszedelmes lehetett volna, ha Hitlernek nem volnának olyan jó idegei. Ez a „hidegvér“ tette azt, hogy Európa nem áll lángokban. Annál nevet- sésebb, hogy ezt a hidegvért az egyes államok vezetői a maguk javára könyvelik el és kikiáltották magukat békeangyalok- nak. Ezeknek azt üzenjük, hogy nagyon veszedelmes lenne az öntömjenezésben odáig menni, hogy meghátrálásnak minő- sítsék Hitler „békességét“.

Hessnek ez a nyilatkozata mindennél többet mond és legkétségtelenebb jele annak, hogy a német kormány a tényleges kudarcot most az „ószinte“ békevágó fá- tyolával igyekszik elhomályosítani, illető- leg szépíteni.

Holnap, csütörtökön a ROYAL slágermozgóban 2 szenzációs 1 helyért:

I. **Hozomány nélkül**
Nagyszabású szovjetfilm Ostrovsky műve után. **OSAJKOVSKIJ** zenéjével.

II. **A legözönbefelleg detektív**
Izgalmas, lebilincselő rendőrfilm. Fő- szerepben: **RICHARD TALMADGE.**

Ma, szerdán utoljára: **DZSINGISZ KHAN SIRUA** Peter Lorre-val.

Chamberlain a diplomáciai viszony megszakításával fenyegette meg a nemzeteket az angol hajók bombázása miatt

A nemzetiek elfoglalták Castellon városát

E héten létrejön a megegyezés az önkéntesek visszavonása ügyében?

Salamanca, június 14. (Rador). A nemze- tiek főhadiszállásának hivatalos közleménye szerint Castellon városát és kikötőjét a nem- zeti csapatok megszállták. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. Castellon és Villa Real között a közlekedés megszakadt. A vá- ros lakossága meleg fogadtatásban részesít- tette a bevonuló nemzeti erőket. Nagymeny- nyiségű hadianyagot zsákmányoltak a nem- zetiek.

A pireneusi fronton a nemzetiek elfoglalták Sin és Hospital falvakat, Portlastól ke- letre és átkeltek a Deiaga folyón. A terueli

fronton rohammal bevették a Buitre magas- latot, dacára az ellenség ádáz ellenállásának. A nemzetiek repülői bombázták a Teruel— Sagunto utvonalon levő repülőgépgyárat és Villa Real, valamint Nules pályaudvarait.

Újabb jelentés szerint amikor a nemzetiek behatoltak Castellonba, még 1200 kormány- katonára volt ott. Több mint fele a köztársá- ságnak megadta magát, a többi páncél- vonaton Valencia irányába menekült.

A város lakóinak száma 11.000-re becsül- hető.

Chamberlain nyilatkozata az angol hajók bombázásáról

London, június 14. Chamberlain miniszter- elnök ma délelőtt nyilatkozott az alsóházban a spanyol kikötőkben levő angol hajók bom- bázása ügyében. Két javaslat hangzott el eddig — mondotta Chamberlain —, amelyek- nek megvalósítása esetén bizonyos mértékben megszűnhetnének ezek a támadások: 1. Bizo- nyos kikötőkben bizonyos biztonsági zónák létesítése külföldi kereskedelmi hajók szá- mára. 2. A burgosi kormány azt javasolta szombaton, hogy a spanyol kikötőket, ame- lyekben angol kereskedelmi hajók vetnek horgonyt, a hadműveleti zónán kívüliekből választásuk ki és akkor nem fogják zavarni azokat. E két javaslaton kívül a kérdés ta- nulmányozásából kiderült, hogy amennyiben Spanyolországban nem szűnne meg az ellenségeskedések, a hadizóna felé induló kereskedelmi hajók védelme nem biztosítható.

Az angol kormány megvédi a brit kereske- delmi hajókat a nyílt tengeren, de saját rizikó- jukra kell hogy horgonyt vessenek a bom- bázható kikötőkben.

Mindenesetre: a támadások, amelyek lát- szólag az angol hajók ellen irányulnak és angol életet követeltek, nem fordul- hatnak elő többé a jövőben anélkül, hogy ne veszélyeztessék komolyan a burgosi kormánnyal való barátságos kapcsola- tainkat.

Chamberlain ezután rámutatott arra, hogy április 11-e óta tizenegy angol kereskedelmi hajót semmisített meg és rongáltak meg a spanyol kikötőkben. Több esetben a támadá- sok nyilvánvalóan a külföldi kereskedelmi hajók ellen irányultak.

Az angol kormány megvizsgálta a külön- böző represszáliák lehetőségét és arra a

Eredeti közlemény a GASTRO D.-ről

Preet Vasile Ciornei, parohia Petris (Jud. Bálta) a következő tartalmu levelet küldi nekünk:

„...szíveskedjenek részemre 3 üveg Gastro D. gyógyszert utánvéttel küldeni, melyet két év óta kinzó gyomorfájdalmaim ellen igazán meglepő gyógyító hatással használok, fogadják is érte hálás köszö- netemet...“

A köszönő levelek ezreit kapjuk az or- szág minden részéből, amelyekben lelke- sedéssel beszélnek a Gastro D. mindenkit meglepő gyors és gyógyító hatásáról a gyomor- és bélhajok összes eseteiben. Or- vosok is ajánlják.

Gastro D. kapható gyógyszertárakban és drogériákban, vagy postán megrendel- hető 135 lej utánvét mellett Császár E. Gyógyszertárban, Bucuresti, Calea Vic- toriei 124.

konkluzióra jutott, hogy az adott körü- lmények között nem szabad olyan intéz- kedésekhez nyulni, amelyek a vetők járó hátrányokon kívül valószínűleg nem érik el a kívánt célt.

Igaz, hogy a bombázásokat gyakran nappal végezték, ami lehetetlenné teszi a megkülön- böztetést a kereskedelmi hajók és katonai célpontok között. A burgosi kormány ki- jelentette, hogy nem mondhat le a repülőik igénybevételéről, miután a háboru megho- szabítása a felkelők szerint annak tulajdo- nitható, hogy angol és más nemzetiségű ha- jók hadianyagot szállítsanak a spanyol ki- kötőkbe. Az angol hajókat már jóval azelőtt felszólítottuk, hogy ne szállítsanak muni- ciót, vagy fegyvert a spanyol kikötőkbe. Fel- szólítottuk tehát a burgosi hatóságokat, hogy állításukat bizonyítsák be. Eddig egyetlen ilyen bizonyítékot produkáltak, amelyet an- gol szakértők most vizsgálják felül. A jegy- zékünk átadása óta a felkelők bombázásai folytatódtak és ezeknek újabb angol életet és angol hajók estek áldozatul. A benemavat- kozási egyezmény nem enged meg nekünk, hogy megvédjük ezeket a hajókat, mert az egyértelmű volna a spanyol polgárháboru- ba való közvetlen beavatkozással.

E héten meg lesz a megegyezés az önkéntesek visszahívásáról

Mint Párizsból jelentik, a Petit Journal a spanyol kérdései rra, ama nézetének ad ki- fejezést, hogy Chamberlain és lord Halifax úgy vélik, hogy e héten a felek megegyezésre jutnak az önkéntesek visszavonására és a pi- reneusi határ ellenőrzésére vonatkozó tervek felett. Ennek következményei lesznek: 1. A hadviselőféli minősítést megadják egy a nem- zetieknek, mint a köztársaságoknak. 2. A megfigyelők pontosan megállapítanak a nem- zetközi jog elleni összes kihágásokat. 3. A pireneusi határt lezárják. 4. Franco tábor- nok repülői többé nem folyamodhatnak az embertelen bombázásokhoz.

Kiűrtik Barcelonát
Párizs, június 14. A spanyol köztársasági hatóságok megkezdtek Valencia kiűrtését. Castellon eleste, amelyet Valencia kapujának tekintettek, tette szükségessé ezt a lépést.

LEGUJABB SPORT

Újra döntetlenül végződött a cseh—brazil mérkőzés

Kedden délután játszották újra Bor- deauxban a Csehszlovákia-Brazília világ- bajnokjelölt mérkőzést. A mérkőzés a rendes játékidő után 1:1 arányban döntetlenül végződött. Kétszer tizenötperces meghosszabbítás következett, amely azonban eltelte anélkül, hogy az eredmény változott volna. Így ma este sorsolással fogják eldönteni, hogy mely nemzet válogatottja jut tovább és játszik a középdöntőben Olaszországgal.

FRATELNIŢAS Könyv- és Lapkiadó Rt. Agenczia Cluj, Strada Baron I., Pog 106
Telefonszám: 18-68.

BUN DE IMPRIMAT

Taxa posta plătita în m. No. 244

Vakáció
Az iskolák Megkezdődött érettségi viz- jöl, vagy ke- nyével bizony- az életnek. Már régen nes romantika- szak, midőn a biztos érvé- kulcsát is je- De évről é- pata bucsuzik- nem a serdülő- izgalmait, har- met jelentett- talanságának A tájékoz- miatt általában- ségi ifju szán- Mennyivel a választás- akik elő nem- iratlan szabá- közös torlasz- nyelési ösze- A többségi- zeteik utján- vagy éppen az- pályájáról. A- nek középpont- amelynek prob- annyit, mint- méltatták ann- Most, az isk- legalább is- arra: vajjon a- kollektívitás- g- tettek és meg- tehető, hogy a- viszonyok kö- elősegítsék az- akármilyen ke- zsidó fiatalok e-

Balesetia
Az Eszak-A- egy év alatt s- lekedési bales- pusztult el éle- munkabírása- meg tehát, an- pai állam had- teszi ki. A modern- vivmányaival- járványokat, még a 19. szá- ták az ember- orvostudomány- Európából és- a difteria, a- laif, azóta ugy- sága megkötés- növekedett és- san lecsökken- ződött életart- Az ember te- erőt, megfét- pusztítását, de- lem által aiko- a természet va- Az összes e- sokban, de sőt- is, naponta em- autók, a repül- Ami azt bizony- hatalma megs- a tudomány es- Valóságos ba- zált világon, a- fel a szérumnát- volna ennek a- a közlekedés e- lassan egyre s- teti az emberi- Nem kis rés- rapázásban a- nak, amelyek- zetek idegein- már-már felelő- A közlekedés- zásában, valós- zadásában és az ellenszenves-